

College voor geschillen medezeggenschap defensie

ADVIES

Dossiernr: ABB/2003/0731

Advies van het College voor geschillen medezeggenschap defensie aan de Bevelhebber der Luchtstrijdkrachten naar aanleiding van een verzoek om advies inzake een tussen:

de Commandant Groep Geleide Wapens

en

de Medezeggenschapscommissie (MC) van de Groep Geleide Wapens (GGW)

gerezen geschil met betrekking tot de bereikbaarheid per openbaar vervoer van de Luchtmachtbasis De Peel, zijnde een voorgenomen maatregel als bedoeld in artikel 27, eerste lid, sub a, van het Besluit Medezeggenschap Defensie (BMD).

Aard en inhoud van het geschil

De vraag die partijen verdeeld houdt is of de bereikbaarheid van Luchtmachtbasis De Peel met het openbaar vervoer voldoende is geregeld. Daarbij stelt de MC zich op het standpunt dat er voor de Luchtmachtbasis De Peel vervoer moet worden ingezet naar/vanaf drie NS stations en zij meent dat een treintaxi niet als openbaar vervoer moet worden aangemerkt.

Verloop van de procedure

Bij brief d.d. 6 december 2001 wordt aan de Commandant GGW, namens de Bevelhebber der Luchtstrijdkrachten (BDL) verzocht zijn personeel te informeren over het genomen besluit de toekenning van de gemitigeerde kilometervergoeding voor het personeel, dat geplaatst is bij de Luchtmachtbasis De Peel/GGW, generiek te beëindigen en hiertoe de benodigde maatregelen in de bedrijfsvoering te nemen. De datum van de generieke beëindiging is gesteld op 1 april 2002. In een brief d.d. 8 januari 2002, gericht aan de Commandant GGW, geeft de MC haar zienswijze over voornoemd besluit van 6 december 2001. Bij brief d.d. 6 februari 2002 vraagt de Commandant GGW, Kolonel T.C.M. Rikken, de Commandant Tactische Luchtmacht (CTL), door wiens tussenkomst de brief van 6 december 2001 aan hem is toegezonden, om een nadere toelichting alvorens hij het besluit richting zijn personeel verwoordt en maakt hij enkele bezwaren ten aanzien van dat besluit.

Bij brief d.d. 2 april 2002 van de BDL, Luitenant-Generaal D.L. Berlijn, wordt aan de Commandant GGW bericht dat het besluit als verwoord in de brief van 6 december 2001 gedeeltelijk wordt herzien. Voorts wordt de opdracht gegeven om de bereikbaarheid van het onderdeel per openbaar vervoer per 1 mei 2002 te verwezenlijken. Eveneens bij brief d.d. 2 april 2002 bericht de CTL aan de Commandant GGW dat hij volledig achter de thans door de BDL gekozen oplossing staat.

Op 17 april 2002 is tussen de Commandant GGW en de MC een extra overlegvergadering gehouden. Tijdens deze vergadering heeft de MC aan de Commandant GGW meegedeeld dat er een geschil is aangaande het besluit als neergelegd in de brief d.d. 2 april 2002 van de BDL. In een brief d.d. 17 april 2002 wordt door de MC het geschil verwoord. Vervolgens heeft er op 4 oktober 2002 een gesprek plaatsgevonden tussen de BDL en de voorzitter van de MC, Sergeant B. de Hen. Naar aanleiding van dit gesprek heeft de BDL in een brief d.d. 31 oktober 2002 nogmaals zijn visie gegeven en besloten zijn besluit, als verwoord in zijn brief d.d. 2 april 2002, ongewijzigd te handhaven.

Op 26 november 2002 heeft wederom een formeel overleg tussen de MC en de Commandant GGW plaatsgevonden aangaande dit geschil. In een brief d.d. 26 november 2002 geeft de voorzitter van de MC aan dat de MC zich niet met het betreffende besluit kan verenigen. Derhalve verzoekt de MC de Commandant GGW het geschil op grond van artikel 31 van het BMD voor te leggen aan het College voor geschillen en aan de BDL.

Bij brief van 10 december 2002 heeft de wnd. Commandant GGW, Luitenant-Kolonel E.H. Abma, de BDL verzocht de behandeling van het geschil "tegemoetkoming woon-werkverkeer" over te nemen. Op 6 februari 2003 heeft ten aanzien van dit verzoek een gesprek tussen HP&O, Luitenant-Kolonel H.J. Windgassen (PHABO/DPKLU), de voorzitter van de MC en Sergeant Majoor Traanman (lid van de MC) een gesprek plaatsgevonden. In dit gesprek is door Luitenant-Kolonel Windgassen voorgesteld het geschil te splitsen. De MC heeft bij brief d.d. 18 februari 2003 bericht het gehele geschil ter behandeling te willen voorleggen. Bij brief d.d. 8 mei 2003 van de BDL wordt het geschil, voor zover dat handelt over de wijze waarop de locatie thans bereikbaar is per openbaar vervoer, zijnde een aangelegenheid als bedoeld in artikel 27, eerste lid onder a, van het BMD, op grond van artikel 31, eerste lid van het BMD, voor advies aan het College voorgelegd. Bij brief van 20 mei 2003 is aan het secretariaat van het College bericht dat de functie van Commandant GGW thans wordt vervuld door Kolonel J.A.H. van Hoof.

Standpunten van partijen

Standpunt van de MC (zoals neergelegd in de brief d.d. 26 november 2002)

1. De MC wenst een continuering van de hoge, gemitigeerde kilometervergoeding voor woon-werkverkeer met eigen vervoer op grond van historische redenen. Indien aan deze wens geen gehoor wordt gegeven wil zij voor het zittend personeel een overgangsregeling voor de vergoeding woon-werkverkeer;
2. De MC kan zich niet vinden in het vastgestelde woongebied, te weten Venray. Zij meent dat, gelet op de theoretische woningbehoefte, op korte termijn onvoldoende geschikte en betaalbare woonruimte te realiseren is. Ook bestaat de regeling woongebied binnen de KLU al enige jaren niet meer. Daarnaast is het, uit het oogpunt van personeelszorg, ongewenst om personeelsleden te laten verhuizen;
3. De MC is van mening dat het woongebied van de GGW een dusdanig karakter heeft dat niet kan worden volstaan met het inzetten van vervoer naar twee NS stations, zoals door de Commandant GGW is toegezegd. De MC is van mening dat er tenminste drie NS stations bereikbaar moeten zijn, te weten Venray, Deurne en Helmond. Voorts is de MC het niet eens met de stelling dat een treintaxi als openbaar vervoer moet worden aangemerkt. Daarnaast is het gebruik van de treintaxi alleen mogelijk in combinatie met een treinticket;
4. De MC heeft tot op heden geen kosten- en batenanalyse ontvangen ten aanzien van de inzet van dienstvervoer of openbaar vervoer.

Standpunt van de Commandant

De destijds toegepaste tijdelijke uitbreiding van de aanspraak op vergoeding van woon-werkverkeer terzake personeel dat uit Duitsland terugkeerde was uitsluitend gebaseerd op een specifieke maatregel uit het SBK en heeft geen relatie met de door de Commandant GGW opgelegde woonverplichting.

Daarnaast bezat de Vliegbasis De Peel reeds van oudsher de status van niet bereikbaar per openbaar vervoer en is er bij de terugplaatsing van personeel naar Nederland naast de SBK geen extra flankerend beleid gevoerd ter zake van de vergoeding woon-werkverkeer met eigen vervoer. Er is ook nimmer sprake geweest van een causaal verband tussen de hoge vergoeding en de terugkeer naar Nederland. Voorzover hiervan al sprake zou zijn geweest, zou een aanvullende maatregel zijn getroffen in het SBK onder vigeur van het Besluit georganiseerd overleg sector Defensie. De Staatssecretaris heeft een kritische herbezinning opgedragen op de omvang van de doelgroep voor de hoge, gemitigeerde kilometervergoeding en om in dat verband de bereikbaarheid van de onderdelen per openbaar vervoer te verbeteren (arbeidsvoorwaardenakkoord 1999-2000). Het streven bij de Luchtmacht was erop gericht dit voor uiterlijk 1 december 2000 te realiseren. De GGW verschilt niet wezenlijk van andere KLu-onderdelen en viel hier ook onder. Er is evenwel nog specifiek voor de GGW een aanvullend overgangsregiem getroffen. Resumerend komt de Commandant tot het oordeel dat de invulling op krijgsmachtsdeelniveau van de opdracht van de Staatssecretaris van Defensie tot reductie van het gebruik van de hoge, gemitigeerde kilometervergoeding voor woon-werkverkeer met eigenvervoer (ad 1) een aangelegenheid is die qua overleg valt onder het Besluit georganiseerd overleg sector defensie. Ook het vergroten van het woongebied buiten de reguliere omvang is een aangelegenheid die qua overleg valt onder het Besluit georganiseerd overleg sector defensie (ad 2).

Derhalve wordt uitsluitend het verschil in opvatting over de wijze waarop de locatie van de GGW thans bereikbaar is per openbaar vervoer, zijnde een aangelegenheid als bedoeld in artikel 27, lid 1, onder a, van het BMD voor advies voorgelegd, aangezien hernieuwd overleg met de Commandant GGW niet tot overeenstemming heeft geleid.

Behandeling ter zitting

Partijen zijn in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten op de zitting van 23 juni 2003. Van deze behandeling ter zitting is een verslag gemaakt, dat hier als ingelast dient te worden beschouwd.

Overwegingen van het College

Het College stelt allereerst vast dat tussen partijen overeenstemming bestaat dat de maatregel strekkende tot de bereikbaarheid per openbaar vervoer van de Luchtmachtbasis De Peel moet worden aangemerkt als een voorgenomen maatregel als bedoeld in artikel 27, eerste lid, sub a, van het BMD. Voorts stelt het College vast dat ter zitting uitdrukkelijk is verklaard dat van de zijde van de MC geen bezwaar bestaat tegen de procedure die is gevolgd om de medezeggenschap haar beslag te laten krijgen.

De MC heeft ter zitting van het College aangegeven dat zij van het College een inhoudelijk oordeel wenst over de invulling die thans wordt gegeven aan de term "bereikbaar per openbaar vervoer" door het regelen van dienstvervoer vanaf twee NS stations naar de Luchtmachtbasis De Peel. De MC is van mening dat niet slechts kan worden volstaan met het regelen van dienstvervoer vanaf twee NS stations doch dat er vanaf drie NS stations een aansluiting met de Luchtmachtbasis De Peel moet zijn. Voorts is de MC van mening dat het vervoer per treintaxi niet als openbaar vervoer kan worden aangemerkt, nu eerst van een treintaxi gebruik kan worden gemaakt als men ook in het bezit is van een treinkaartje.

Het College stelt vast dat, gelet op hetgeen hem uit de stukken en het verhandelde ter zitting is gebleken, door het bevoegd gezag is gehandeld binnen de grenzen die in de arbeidsvoorwaardenakkoord 1999-2000 ter zake zijn bepaald. In het arbeidsvoorwaardenakkoord 1999-2000 is een verruiming van de hoge kilometervergoeding overeengekomen. Evenwel is daaraan door de Staatssecretaris van het Ministerie van Defensie een kritische bezinning op de omvang van de doelgroep gekoppeld.

Hiertoe is door de Staatssecretaris aan de Bevelhebbers de opdracht gegeven te bewerkstelligen de bereikbaarheid van de betreffende onderdelen te verbeteren danwel met roosteraanpassingen te realiseren dat met openbaar vervoer het onderdeel kan worden bereisd. In het functioneel personeelsbeleid BDL, versie 17 februari 2000, wordt voorts vermeld dat wanneer overleg met de vervoersbedrijven niet tot een bevredigende, c.q. doelmatige oplossing leidt, dienstvervoer zal worden ingezet vanaf een locatie welke wel met openbaar vervoer te bereiken is. Voorts is bepaald dat het onderdeel GGW in de Peel niet langer als niet bereikbaar met het openbaar vervoer dient te worden aangemerkt en is De Peel in het Handboek Personeel, versie 12 juni 2001, niet langer opgenomen in de limitatieve lijst van onderdelen welke niet bereikbaar zijn met openbaar vervoer. In aansluiting hierop is door de BDL bij brief d.d. 6 december 2001 aan de Commandant GGW bericht dat is besloten om de toekenning van de hoge (gemitigeerde) kilometervergoeding voor het personeel dat geplaatst is bij de Luchtmachtbasis De Peel/GGW generiek te beëindigen op 1 april 2002. Bij brief d.d. 2 april 2002 heeft de BDL bepaald dat voor het personeel dat voor 1 mei 2002 bij het onderdeel GGW is geplaatst nog 1 jaar, dus tot 1 mei 2003, een hoge kilometervergoeding woon-werkverkeer ontvangt en dat dit zittend personeel alsnog gedurende een jaar gebruik kan maken van de “verhuisregeling”.

Naar het oordeel van het College heeft de Commandant GGW, die, in plaats van vervoer vanaf één NS station, zoals aangegeven in de brief d.d. 2 april 2002 van de BDL, aansluiting op de Luchtmachtbasis De Peel vanaf twee NS-stations heeft toegezegd, gehandeld binnen de marges die hij had en bestond er voor hem geen ruimte om anders te beslissen. Ook ten aanzien van de medewerkers die destijds vanuit Duitsland bij De Peel/GGW zijn geplaatst, ziet het College geen aanleiding om tot een ander oordeel te komen. Voor zover men over dit onderwerp nadere afspraken wenst te maken, dient dit in het Georganiseerd Overleg met de bonden te geschieden en dient deze duidelijkheid ten aanzien van de term “bereikbaar per openbaar vervoer” preciezer te worden vastgelegd in het arbeidsvoorwaardenakkoord, zoals dat binnenkort voor 2004 zal worden besproken.

Advies

Het College adviseert de Bevelhebber der Luchtstrijdkrachten te beslissen dat het onderwerp wat moet worden verstaan onder bereikbaar per openbaar vervoer op het Georganiseerd Overleg kan worden gebracht.

d.d. 18 juli 2003